

Framka

XXXII. ÉVFOLYAM, 2022/2. SZÁM

2022. NYÁR

AZ ESZTERGOMI TEMESVÁRI PELBÁRT FERENCES GIMNÁZIUM
ÉS KOLLÉGIUM, VALAMINT A PAX ET BONUM
ESZTERGOMI FERENCES ÖREGDIÁKEGYESÜLET LAPJA

2022. június 4-én a pasaréti ferences templomban dr. Erdő Péter bíboros pappá szentelte Balázs Jeromos testvért gimnáziumunk tanárát, prefektusát (fotó: Merényi Zita, Magyar Kurír)

Papszentelés

A pap közvetítő: egyrészt odaviszi Isten elé a közösség szándékait, másrészt azt hirdeti nekik, hogy a legmélyebb vágyaink célja nem valami, hanem Valaki: Isten.

(Interjú a 15. oldalon)

Fotó: Andrányi Tádé 11/B

✦ KIEMELT ESEMÉNY

Szánthó Gellért igazgató ballagási beszéde

Kedves Fiúk!

A ballagó évfolyamra gondolva számtalan kedves gondolat jut az eszembe. Testnevelőként igen megsüvegeledőnek tartom, hogy milyen sok végzős diák vett még idén is részt az iskola színeiben sportversenyeken. (...) Meglepett az is, hogy a tavaszi szünetben tanulni vágyó fiúkkal lehetett találkozni, akik itt maradtak az iskolában. A „B” osztály tavalyi éve is eszembe jutott, amikor egy súlyosan beteg osztálytársatoknak nyújtottatok hónapokon keresztül olyan segítséget, amely egyáltalán nem várható el egy osztálytól. Ezen a héten, a városi ballagáson is találtam szép mozzanatokot. Tetszett, hogy a műsor egy pontján teljes összhangban döntött úgy az évfolyam, hogy nem akar részt venni a városi diákok lehangoló üvöltözésében, és egységesen csöndben maradt. Még sorolhatnám az eszembe

jutó kellemes emlékeket veletek kapcsolatban, de szeretnék egy másik dologról is beszélni.

Bevallom, minden osztály esetében felmerül bennem az aggodalom, hogy a szabadsággal miként tudnak majd a fiúk élni. Az elmúlt években a korosztályotokhoz képest lényegesen több kööttség mellett éltetek, s ezektől most egy csapásra meg fogtok szabadulni. Azoknak, akik még az elmúlt hetekben is harcnak élték meg a kollégiumi életet, van két jó hírem: egyrészt többet nem kell a kollégiumi napirend szerint élnetek reggeltől estig, hétfőtől vasárnapig! Nem kell az öltözködésre, a telefon- és fülhallgató-használatra, a viselkedésre vonatkozó szabályainkat betartanotok és a káros szenvedélyek tiltásai sem korlátozzák majd az egyéni szabadságotokat. Végre szabadok

lesztek! A másik hír, hogy a mai világban a szabadságjogok egészen szédületes, elképesztő lehetőségeket kínálnak már nektek. Szabadon dönthettek el, hogy melyik országban szeretnétek élni, milyen nyelven beszélni, és több állampolgárságot is megszerezhettek. Számtalan országban használhattok kábítószeret, és szabadon károsíthatjátok az egészségeteket egészen a halálig. Dönthettek arról, hogy milyen neműek szeretnétek lenni, s már nem csupán két opció áll a rendelkezésetekre. Ha megfelelő területen éltetek, talán még gyermeket is szülhettek, és szinte bárhol dönthettek a magzatotok elpusztításáról. Egészen döbbenetes ez a szabadság!

Ezért él bennem az aggodalom! Vajon felkészítettünk-e titeket a rátok zúduló rengeteg lehetőségre? Vajon tudtok-e majd a szabadsággal bölcsen élni? Beszédemben nem akarom elmondani, hogy mit szeretnék, hogyan éljétek, hiszen a szabadságnak éppen az a lényege, hogy már nem mások mondják meg nektek a tennivalókat. De szeretném felhívni a figyelmeteket egy fontos dologra. A szabadságnak nagyon magas foka az, amikor az ember szabadon, külső kényszer nélkül választja a „minden lehetőség” helyett a szigorú korlátokat és kööttségeket. Felmerül a kérdés, hogy Assisi Szent Ferenc szabad volt vagy rabszolgája a saját maga által alapított rend regulájának? És a ti ferences nevelőitek szabadságáról mit gondoltok? Vagy mekkora a szabadsága egy fiatalembernek, miután egy életre elkötelezte magát a felesége mellett, hogy kiteljesedjen a szeretetben?

Kedves Fiúk! Búcsúzóul ezt a gondolatot szeretném megosztani veletek. Ti egyszer már a kööttséget választottátok a nagyobb szabadság helyett, amikor a Frankába jelentkeztek. Végig kitartottatok a nehézségekben, és remélem, jó szívvel fogtok visszaemlékezni az itt eltöltött évekre! Ne féljétek a jövőben is a kööttségeket választani a normális világot alapjaiban felforgatni kívánó úgynevezett szabadság helyett!

A jó Isten áldása kísérfen Titeket!

Franka

Az esztergomi Temesvári Pelbárt
Ferenc Gimnázium és Kollégium,
valamint a Pax et Bonum Esztergomi
Ferencs Öregdiákegyesület lapja

XXXII. ÉVFOLYAM, 2022/2. SZÁM
2022. NYÁR

Cím:

2500 Esztergom,
Bottován János u. 10.

Tel.:

06 (20) 376-9632

E-mail:

franka@frankaegom.hu
paxetbonum.esztergom@gmail.com
(Öregdiákegyesület, öregdiákok)

Web:

franka-egom.ferenc.esu

Felelős kiadó:

SZÁNTHÓ GELLÉRT
igazgató

Főszerkesztő:

KEPPEL DÁNIEL

Szerkesztő:

KEDVES ILONA

Lapterv:

SZEDER P. BALÁZS

© 2022

Nyomda:

Spori Print Vincze Kft.

Esztergom

(sporiprintv.hu)

✦ LAUDETUR IESUS CHRISTUS!

A Szentlélek kilétét fejtegető teológusok valamiképpen úgy próbálják magyarázni a Lélek titkát, hogy a Lélek az Atya és a Fiú kapcsolata a Szentháromságban. A Lélek a kapcsolat, a reláció, az egység. Nélküle az Atya nem lenne Atya és a Fiú sem lenne Fiú, mert nem lenne közöttük kapcsolat. Nélküle mi sem lennénk.

Amikor mi itt az iskolában minden tanítási nap elején azt kérjük: Jöjj el, Szentlélek Úristen!, a kapcsolatot kérjük. A kapcsolatot és az egységet Istennel, egymással diákok és tanárok, mert ezen múlik minden: a tudás átadása, az emberi fejlődés, az élet kiteljesedése és az emberi közösség kialakulása. Nekünk is arra van szükségünk, aki a Szentlélek a maga teljes értelmében: arra, aki kapcsolatainkat létrehozza, fenntartja, és ezáltal éltet bennünket.

Mindnyájan érzékeltük, hogy a covidos időszak a közös munkát, a kapcsolatokat tette tönkre vagy semmisítette meg. Helyreállításukhoz a Lélek kellett, de most is szükségünk van a jelenlétére.

A 91. tanév végén, amikor már nem sújtott bennünket annyira a kapcsolatok korlátozottsága, mint korábban, ezeket a kapcsolatokat és ezt az egységet, vagyis a Lelket köszönjük meg leginkább. S benne mindenkit, akivel egységben voltunk és vagyunk: kapcsolatot Istennel és egymással.

P. dr. Varga Kapisztrán OFM
lelki igazgatóhelyettes

Fotók: Andrányi Tádé 11/B

✦ KIEMELT ESEMÉNY

Baboss Koppány (12/B) ballagási beszéde

Tisztelt Igazgató Úr! Tisztelt Tantestület! Kedves Szülők és Diáktársaim!

Nincs szempont, ami miatt átlagosnak mondhatnánk az elmúlt éveket. Közülünk talán sokan úgy jöttek ebbe az intézménybe, hogy a megszokott általános iskolai modor majd folytatódni fog. Az addig kiharcolt pozíciónk azonban itt semmit sem ért, ebben az új életformában újra a rangsor aljára kerültünk. Megtanultuk az iskola és a kollégium írott és íratlan szabályait. Nehéz volt beleszokni az itteni

életbe, az elején szigorú szabályok és ismeretlen kihívások vártak minket. A szerzetesek többszöri váltása tovább nehezítette bizonyos szempontból az ittlétünket, de mindegyik testvér építő szándékkal kapcsolódott be osztályunk életébe, és az idő múlásával beláttuk, hogy a prefektusi szigor meghozta gyümölcsét. Az évek során vezetőink és tanáraink a szervezett programok és rendezvények

segítségével létrehoztak egy olyan közösséget, amely nemcsak az iskola falain belül, hanem azokon kívül is megállja a helyét. Talán ide kapcsolódhat a tizedikes első félévünk is, amikor nevelőink elhatározták, hogy hálószerint összevonják az évfolyamunkat. Akkor nem igazán értettük, hogy ezt mi célból tették, de ennek ellenére a rövid együtt töltött időben komoly és tartós barátságok alakultak ki, amelyek a mai napig fennmaradtak. Az itt eltöltött idő alatt váltunk gyermekből erkölcsös, erős férfivá. Mi sem voltunk jobbak a legtöbb kamasznál, és ezt a korszakot itt éltük le, szüleink ezért is hálásak lehetnek a Frankának.

Marek Viktor tanár úr még kilencedikben azt mondta nekünk, hogy mindig csináljuk azt, amit éppen abban a pillanatban csinálni kell... Most búcsúznunk kell. Búcsúzunk tanárainktól, nevelőinktől, a ferencesektől, az iskolai dolgozóktól, diáktársainktól és az iskolától. Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik az itt töltött év alatt segítettek minket.

Köszönjük, Franka!!

Történelmi tapasztalatunk a kelleténél több érzellemmel ruhazza fel a szemünk előtt zajló történelmi eseményeket, amit politikának szoktunk nevezni. Ám fontos, hogy az érzelmeken, szólamokon túl, alaposabban is megismerjük az aktuális eseményeket. Mráz Ágoston Sámuel, a Nézőpont Intézet vezetőjét hívtuk meg, hogy a szakma kiemelkedő képviselőjeként közelebből is megismerkedhesünk a politika világával.

Amikor 1999-ben politológia szakra jelentkezett, nem nagyon lehetett tudni, mit is jelent ez. Ma már megszokott, hogy egy választási műsorban politológus kommentálja a friss eredményeket. Pályáján sokat számított németországi ösztöndíja, mert egy másik európai állam berendezkedésével is megismerkedhetett.

Beszélt a német, illetve az angol választási rendszerekről. Az előbbi szabályai alapján a magyar választási eredmények 80 % fölötti mandátumarányt jelentettek volna a győztes javára, míg Németországban kiegyenlített eredményhez vezettek volna.

A Nézőpont Intézetben foglalkoznak hazai és nemzetközi sajtófigyeléssel, közvéleménykutatásokkal, és ehhez több szakma képviselőit (pszichológusokat, informatikusokat stb.) is bevonnak. A kormánypárti és ellenzéki sajtó híryanagából mindennap egy 15 oldalas dokumentumot állítanak össze a miniszterelnöknek, aki ennek tanulmányozásával felkészülhet rá, hogy a nyilvánosság előtt milyen kérdésekre kell válaszolnia.

A politikai elemző felhívta a figyelmet a többoldalú tájékozódás fontosságára, és azt tanácsolta, hogy olyan híreket olvassunk, amelyek mögött nevek, felelős szerkesztők állnak.

Megvilágította a politikai kommunikáció egyik alapszabályát. A politikusnak legyen türelme akár 500-szor

Mráz Ágoston Sámuel könyvtárunk vendége volt

is elmondani ugyanazt, ugyanazokkal a szavakkal, mert csak így lehet biztos abban, hogy eléggé széles rétegekhez eljut az üzenete.

Az ukrán-orosz háborút az USA érdekeit szolgáló Proxy-háborúnak nevezte. Az oroszok magatartását elítélte, de a háborút kiprovokáló legfontosabb tényezőként Ukrajnának az USA általi, fokozatos felfegyverzését nevezte meg. A következő évtizedek kérdése az lesz, hogy a demográfiai katasztrófa előtt álló Kína fog-e háborút kezdeményezni, hogy állampolgárai

figyelmét elterelje az egészségtelen korfából adódó gazdasági, belpolitikai nehézségeiről.

A program sikerességét mi sem mutatta jobban, mint hogy diákjaink körülbelül 100 percen keresztül intenzíven figyeltek, nem fogytak ki a kérdésekből. A gondolkodás nagyobb élvezet, mint a csokievés. Nem jelentett gondot, hogy a vacsora 15 perccel később kezdődött.

GYURÁ CZ-NÉMETH LÁSZLÓ

✦ AKTUÁLIS

Meghitt, bensőséges, elmélkedésekben gazdag áhítat

230 lelkigyakorlatozó vett részt az esztergomi ferences Szent Háromnapon

A ferences szerzetesek több mint négy évtizede szervezik Esztergomban a nagyheti háromnapos lelkigyakorlatot, amelynek keretét a zsolozsma és az ünnepi liturgiák jelölik ki. Erre az eseményre többségében nagycsaládosok érkeznek. Sokan vannak közöttük olyanok, akik annak idején fiatalként vettek részt a Szent Háromnapon, és mára már nagyszülőként unokáikkal térnek vissza. A szervezésnél mindig arra törekednek a szerzetesek, hogy a családoknak tartalmas, változatos, lelki élményekben gazdag programot szervezzenek.

Az idei évben 2022. április 14-17. közötti időszakban került megszervezésre a nagyheti lelkigyakorlat, amelyen 230-an vettek részt. Ebből a létszámból 133 fő az ifjúságot képviselte óvodástól egyetemistáig. Vendégeink nagycsütörtökön délután érkeztek és húsvétvasárnap távoztak.

A nagycsütörtöki *utolsó vacsora emlékmiséjét* Varga Kapisztrán atya végezte, majd ez követően került sor az *oltárfosztásra*, vacsorára és az esti kompletóriumra.

Nagypénteken reggel *lamentáció és reggeli dicsérettel* indult a nap. A délelőtti korosztályos programokat követően *keresztúti ájtatosság* következett. A megszokott időponttól eltérően idén délután 3 órakor volt a *főistentisztelet*, amelyet Komáromi Előd atya végzett. Az ebéd után ismét korosztályos programok következtek, majd a vacsora után *kompletórium és virrasztással* zárult a nap.

Nagyszombaton a nagypéntekhez hasonló programok voltak annyi különbséggel, hogy a délutáni korosztályos programokat összevontuk, így a családok 14 órától közös szentsír látogatáson vehettek részt Esztergom öt templomában. Este a gimnáziumunk udvarán *tűzszentelés* előzte meg a húsvéti vigiliát, amelynek celebránsa Radics Dávid atya volt. A *feltámadási*

szertartás után a ferences testvérek agapéra várták a lelkigyakorlaton résztvevő családok apraját és nagyját.

Húsvétvasárnap hajnalban Krisztuskeresés és a feltámadás hírének megvitele a halottaknak szép eseményben volt részük kedves vendégeinknek. A gyermekprogramok közül kiemelkedő népszerűségnek örvendett a húsvétvasárnap reggeli tojás- és csokinyúlkeresés, amelyre a kvadrumban került sor. Az ünnepi szentmise előtt a húsvéti misztériumjátékba kapcsolódhattak be a résztvevők. A 09.30-as ünnepi szentmise főcelebránsa Radics Dávid atya volt. A lelkigyakorlat a közös ebéddel zárult.

A foglalkozásokat öt korosztály szerint csoportosítottuk: óvodások és alsó tagozatosok, felső tagozatosok, középiskolások, egyetemisták és felnőttek. Szervezett foglalkozások: keresztút a Kálváriához és a Vaskaphoz a stációk megjelenítésével, csoportos tantermi és szabadtéri foglalkozások, múzeum-pedagógiai foglalkozások az esztergomi Keresztény Múzeumban, előadások a templomban és tornateremben. Az óvodások és alsó tagozatosok foglalkozásait fr. Angyal Jeremiás és Szontagh Katalin vezette, amelyekhez Szmeskóné Erika segítőként csatlakozott. A felső tagozatosoknak fr. Bucskó Nándor, Tódorné Budavári Erzsébet és Vereckei András szervezett tartalmas programot. A középiskolások fr. Balázs Jeromos és fr. Szabó Péter interaktív foglalkozásaiba kapcsolódtak be. A főiskolások és egyetemisták fr. Komáromi Előd előadásain vettek részt, míg a felnőtteknek fr. Varga Kapisztrán OFM rendházfőnök tartott elmélkedéseket a templomban.

Köszönjük a ferences testvéreknek a befogadást, áldozatkész munkájukat, szolgálatukat, Pálmai Árpádnak pedig az énekkarban és a liturgiákon nyújtott szolgálatát. Hála és köszönet továbbá a korosztályos programokat irányító vezetőknek, segítőknek, hogy szeretettel felkarolták és önzetlen munkájukkal segítették a rendezvényt. Köszönjük az előkészítésben és lebonyolításában nyújtott

segítséget a technikai dolgozóinknak. Kiemelt köszönet illeti a Miniszterelnökség Családokért Felelős Államtitkára javaslatára a Tempus Közalapítványt, akik anyagi hozzájárulásukkal a Családbarát Magyarország program támogatásával nagyban segítették a rendezvény lebonyolítását.

Visszajelzések vendégeink részéről:

„Meghitt, bensőséges, elmélkedésekben gazdag áhítat. Ezekkel a szavakkal tudom jellemezni a Szent Háromnap lelkigyakorlatát. Kapisztrán atya mély elmélkedései megállásra, elgondolkodásra készítettek mindannyiunkat. A ferences atyák által végzett felejthetetlen liturgiák, szentmisék, a zenei és énekkari szolgálat mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy lelkiebben feltöltődve éljük át a szent misztériumot. Köszönjük szépen a háttérben értünk munkálkodók szolgálatát is.” (Nagy Katalin)

„A húsvéti szertartásokat a családdal és a ferences gyökérű – hittanos csoportunk egy részével Esztergomban töltöttük a ferenceseknél. Jó volt megérkezni nagycsütörtökön az öreg kollégium falai közé. A kicsik nagyon élvezték a több mint harmincfős háló nagy terében a rohangálást. Az is emlékezetes, hogy mindennap többször is száz lépcsőn kellett felmászni, de legalább így le tudtuk dolgozni a finom reggeliket, ebédeket és vacsorákat. A szertartások közül a virrasztást emelném ki, hiszen a mécsesek által egyre jobban világosodó sötét templom gyönyörű volt, de a legmegkapóbb az volt, amikor Jézus feltámadt, és minden csengő, harang megszólalt. A csoportból a gyerekek részt vettek a korosztályos programokon, a kisebbek mindig nagy örömmel számoltak be az aznapi kézműves foglalkozásról, a nagyobbak a beszélgetésekről, a felnőttek az előadásokról. A szerzetesek kedvesen, mégis szigorúan vezettek bennünket. Jó volt velük beszélgetni. Jó volt a szállás, az ellátás, a közös imádságok, és örültem, hogy sok új arcot megismerhettem.” (Makovsky Réka)

„Nekem és a családomnak 16 éve jelent lelki felüdülést és ad igazi otthon a húsvéti Szent Három apra a Franka. Köszönjük, hogy ott lehetünk minden évben. A szállás és az ellátás paradés.” (Sárvári Endre)

„Családunk számára ez az ünnep az év középpontja, megújulásunk a hitben, erőgyűjtés az Istenes élet folytatásához, nehéz szavakban elmondani, hogy mennyire fontos! A Szent Háromnap liturgiája olyan erővel, és olyan teljességgel szembesít a hit végső kérdéseivel, hogy akinek bármilyen kérdése, kételye támad, annak azt szoktam mondani, hogy a Szent Háromnap liturgiáját a maga teljességében végezze el, és minden kérdésre meglesz a válasz. Gyermekeim élő hitre vezetésének egyik, ha nem a legfontosabb állomása volt az évenkénti esztergomi ferences húsvét átélése. Szóval mindenekelőtt a szent liturgia legteljesebb, ünnepélyes, méltó végzése miatt jövünk minden évben. Ehhez járul még a ferences rend melegszívű, családias vendégszeretete, az az élmény, hogy együtt lakhatunk, ha csak rövid ideig is a ferences családdal. Nagyon szeretjük a rendház és iskola hitet sugárzó otthonosságát, jó találkozni a többi családdal (sokakkal csak ilyenkor találkozunk, de itt minden évben), sok barátság szövődött az év(tized)ek alatt.” (Koós Balázs)

KEDVES ILONA

Fotók: fr. Angyal Jeremiás OFM

✦ KIEMELT ESEMÉNY

Barsi Balázs atyával Szentkúton

A Frankában tíz éve vált hagyománnyá, hogy a tizenegyedik évfolyam Barsi Balázs atyához Sümegre megy lelkigyakorlatra. Nem véletlenül. Balázs atya is azt mondta, hogy ez a korosztály a kedvence, mert nem túl öreg és nem is túl fiatal, hogy ne értse, amiről beszél. A tanulók szempontjából azért ez a legjobb időszak, mert ilyenkor van legnagyobb szükségünk a csendre. Aki végighallgatja Balázs atyát, az utána vágyik a csendre.

Ez a nagyszerű hagyomány azonban a világiárvány miatt az utóbbi években sajnos megszakadt, és mivel Balázs atyát is elhelyezték Sümegről, úgy volt, hogy idén már mi sem mehetünk hozzá. Az osztály azonban egyhangúan megszavazta, hogy Keppel Dániel tanár úr és Dávid atya segítségével két csendes napot tölthessünk Szentkúton Balázs atyával.

Megérkezésünk napján Balázs atya három elmélkedést tartott, amelyből az utolsón saját kérdéseinket tehetük fel neki. Másnap megint volt két elmélkedés és egy szentmise. Bennem Balázs atya nagyon sok gondolata mély nyomott hagyott. Eleinte például nehéz volt értelmezni azon a gondolatát, amelyet szó szerint szeretnék idézni tőle: „Isten csak Isten tud szeretni. Akkor miért teremtett meg bennünket? Krisztusban teremtett meg minket, és választott ki a világ teremtése előtt. Beleemelt a kezdet nélküli szeretetbe.” Szerencsére kétszer is kitért ennek a megvilágítására elmélkedéseiben, különben nem biztos, hogy értelmezni tudom. Nem is az értelmezés volt nehéz, hanem az isteni szeretet ilyen szintű mélységében való hit. De miután láttam és hittem, olyan megfoghatatlan boldogság és nyugalom töltött el, mint talán az igaz szerelemnél.

A másik szintén meghatározó hitigazság, amire Balázs atya világított rá a maga hatalmas és széleskörű tudásával, hogy Isten egyedül a mi vallásunkban keresi az embert. Nekünk van egyedül szerető Istenünk. Szintén olyan ez, mint egy szerelem, ami időtlen, és elárasztja az ember teljes létét.

Külön örültem, hogy ha nem is sokat, de aki szeretett volna, az tudott beszélgetni négy szemközt Balázs atyával. Hangulatában tehát színes, mégis csendes és visszafogott két napot töltöttünk Szentkúton, amely kicsit kiköszentett az iskola monotonitásából. Reméljük, és titkon célunk is volt, hogy továbbvigyük az iskola ezen nagyon hasznos hagyományát.

KÉP ÉS SZÖVEG:
ANDRÓNYI TÁDÉ (11/B)

Magyar Örökség Díj

P. dr. Barsi Balázs OFM laudációja

Ízlelgetem ezeket a szavakat, Magyar Örökség Díj – Barsi Balázs. A tényt, hogy egykori gimnáziumi tanárom, novíciusmagiszterem, teológiatanárom és olyan rendtársam, akihez bármikor fordulhattam jó szóért, tanácsért, bátorításért Magyar Örökség Díjat kapott.

Mit jelent ez? Azt, hogy Balázs atya munkássága, életműve beleépül a magyar szellemi életbe, része a magyar kultúrának, vagyis sokan úgy ítélik meg, hogy maradandót alkotott. Persze sejtem, mit mondana erre. Azt, hogy egyedül Isten az örök, és csak ő tudja, mi a maradandó. Ez igaz, de mégiscsak van, amit egy ember életéből továbbvisznek a generációk, és ami beépül a jövőbe.

A legtöbben prédikátorként, hitszónokként ismerik, és valóban prédikációi sok-sok ember számára jelentenek lelki támaszt, megerősítést a hit útján, akár élőben hallgatják, akár a média más eszközei közvetítik beszédeit, akár olvassák. Azt azonban talán már kevesebben tudják, hogy novíciusmagiszterként a magyar és az erdélyi rendtartomány fiatal szerzeteseinek sokaságát nevelte 22 éven át, majd tanította a teológián. Döntő szerepe van abban, hogy ma ismét vannak klarissza szerzetesnők Magyarországon. Dobszay László, Szendrey Janka és Rajeczky Benjamin mellett részt vett a magyar egyházzene saját hagyományaira támaszkodó megújításában, az Éneklő Egyház énekeskönyv kipróbálásában. Mi ferencesek neki köszönhetjük, hogy rendtartományunk egységes egyházzenei kultúrát hordoz. Prédikációit megszámlálhatatlan sokaságú könyvben adta ki, bár legutóbbi könyvéről azt mondta: „*igazából ez az első könyvem*”.

Szent Ferencről jegyezték fel életrajzírói, hogy mindenkire hatást gyakorolt: az egyetemet végzettekre és az írni-olvasni nem tudókra is. Valami ilyet láthatunk Balázs atya életében is. Itt van rögtön a legutóbbi könyve, aminek már első lapjain egy olyan istenérvet találunk, ami az ember őstapasztalatából indul ki: az anyai szeretetből, a szeretet és a létezés megokolhatatlanságából. S aki ezt olvassa, legyen az egyszerű ember vagy akadémikus, úgy érezheti, az ő gondolatait, az ő hitét, az ő igazságát mondja ki. Hogyan lehetséges ez? Mi a titka?

Két összetevőjét emelném ki ennek: a tudományos igényességet és a mély emberséget. Akik felületesen csak hitszónokként ismerik, talán nem is tudják róla, hogy a Ferences Hittudományi Főiskolán szerzett teológusi diploma mellett magyar-orosz

Fotó: Mudrák Attila

szakos középiskolai diplomát is szerzett az ELTE-n, majd Strassbourban doktorált, és ettől kezdve mind a mai napig éles szemű olvasója a francia teológiai irodalomnak.

Ami pedig az emberséget illeti, csak egy példát hadd mondjak. El tudják képzelni mit jelent az az egykor mérnök, ma pedig kamionozó gimnáziumi évfolyamtársam számára, aki elveszítette 21 éves lányát, hogy Balázs atya időnként telefonon felhívja? De hadd idézzem egy másik egykori osztálytársam szavait: „*Nem értettünk mi abból semmit, amit mondott, de olyan lelkesedéssel és tüsszel mondta, hogy kíváncsiak lettünk, miért lehet ennyire lelkesedni?*” Igen, ennek az emberségnek a figyelmes szeretet mellett a másik összetevője a mindmáig meglévő tüzes lelkesedése, átütő hite, ami emberségét táplálja, cselekedeteit vezérli, tudását és értelmi képességeit pedig az Isten szolgálatába állítja.

De hadd említsem itt meg a sümegecsei lelkigyakorlatos házat is, amely egyszerre állít emléket Boldog John Henry Newman bíborosnak, Dobszay Lászlónak és Udvardy Erzsébetnek. Ez a csodálatos hely a Benedek pápa által emlegetett *via pulchritudinis*, vagyis a szépség Istenhez vezető útját teszi szinte megragadhatóvá. A szépségét, amely Balázs atya számára is oly fontos, és amiről Szent Tamás azt állítja: „*Pulchritudo splendor veritatis*,” vagyis a szépség az igazság ragyogása.

S aki belép a sümegecsei Newman-kápolnába vagy a Balázs atya által megálmodott, berendezett terekbe, a szépségen keresztül az igazság ragyogását és a kultusz kultúrateremtő erejét élheti meg, mert ott minden Istenről beszél. Minden szépség Istenről, az Igazságról. (Szó szerint beszél, mert Ő a tárgyak, a környezet, a milió által megadott élményt szavakba is tudja foglalni.) S az az egység, amely mindannyiunk álma – a környezet/kultúra, szó/beszéd és hit –, szóval az élet egysége, érzékelhetővé válik mindenki számára, aki kapcsolatba kerül vele, legyen az művész, tudós, egyetemista vagy hétköznapi ember.

Nos, valahogy így épül be amagyar kultúra, szellemiség világába Balázs atya munkássága. Amiért Istennek hálát adunk, neked, Balázs atya pedig köszönetet mondunk.

P. DR. VARGA KAPISZTRÁN OFM

✦ AKTUÁLIS

Rátkai Péter tanár úr kitüntetése

Rátkai Péter, iskolánk testnevelő tanára, Esztergom város szellemi és erkölcsi értékeinek gazdagításáért végzett kimagasló és elvéghetetlen érdemeiért, valamint pedagógiai munkássága elismeréseként 2022. június 3-án Majer István-díj az „Esztergomi Nevelésért” kitüntetésben részesült. A díjazottat Szánthó Gellért igazgató méltatta.

Rátkai Péter 1957-ben született Esztergomban. Általános iskolai tanulmányait a Petőfi Sándor Általános Iskolában kezdte, majd mivel a sport területén hamar megmutatkozott a tehetsége, a középiskolát már Komáromban a sporttagozatos gimnáziumban folytatta. Onnan pedig egyenes út vezetett a testnevelő pályára. Az akkor még TF-nek nevezett, nemzetközi hírű Testnevelési Egyetemen 1980-ban szerezte diplomáját mint középiskolai testnevelő tanár. Tanári pályája első évében a Komáromi Gyermekotthonban nevelőként helyezkedett el. A következő tanévben a törökszentmiklósi Petőfi Sándor Általános iskolában már testnevelőként kezdett dolgozni, de ott sem ragadt meg sokáig, mivel lehetősége nyílt hazatérni Esztergomba, ahol 1982-89 között a Vitéz János Tanítóképző Főiskola testnevelő

tanársegédje, majd adjunktusa volt. Sok olyan sportot szerető pedagógussal találkozhatunk a városban és azon kívül is, akik tőle tanulták a testnevelés tanításának alapjait, és azóta is sok hálával és nagy szeretettel gondolnak rá.

1989-ben a kényelmesebb, de kevesebb kihívást jelentő főiskolai tanítást cserélte le, amikor a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnáziumban kezdett dolgozni, hogy a fiatalság sportra neveléséből aktívabban vegye ki a részét. Azóta is ezen a munkahelyen dolgozik, s reményeim szerint a nyugdíj mellett még jó néhány évig számíthatunk rá.

A város sportszerető emberei mind Pepének ismerik, akinek alaptermészete az állandó vidámság, amelyet a környezetére is könnyen átragaszt. Testnevelő pályáját végigkísérte a folyamatos fejlődés, az új feladatok, új kihívások keresése. A Frankában legnagyobb személyes örömeimre intenzíven vetette bele magát a kosárlabda tanításába, s két évvel később egy országos elődöntőn hazai pályáján győztük le a későbbi diákolimpiai bajnok zalaegerszegi iskolát, mindenki legnagyobb meglepetésére. Pepére jellemző módon nem elégedett meg a tudásával, hanem 1993-ban kosárlabda szakvezető diplomát szerzett, hogy még hatékonyabban segítse a diákok fejlődését. A kosárlabda mellett röplabda, atlétika és úszás sportágakban is igyekezett versenyre felkészíteni diákokat, és mindezen sportágban volt is eredményes tanítványa. Úgy tapasztaltam, hogy lelkesítik az új kihívások. A 2006-ban megalapított Hajdu Antal Ferences DSE elnökének választottuk, pedig akkor még nem lehetett tudni, hogy 2011-től a TAO támogatási rendszerben milyen fontos szerepet kap majd az egyesület a diákok sportéletében. Azóta már több mint tíz éve pályázik folyamatosan az egyesülettel forrásokra, és ennek segítségével tudnak diákjaink kosárlabda és labdarúgás sportágakban egész évben versenyszerűen sportolni. Ezzel hatalmas hozzáadott értékkel gazdagította az iskolánkat, és azóta már több száz diák kezdte az egyesületben a versenyzést. Nagyon jellemzőnek találok, hogy a nyugdíjas éveit előtt, amikor már mindenki kifelé tart a pályájáról, Pepe akkor vállalt életében először osztályfőnökséget, és vitte végig a kezdő tanárok lelkesedésével és a korának megfelelő rutinjal az osztályt a legnagyobb viharok között is.

Tevékenysége soha sem állt meg az iskola falai között. 1989-ben Oktatási Miniszteri Dicséretben részesült. A Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesületének esztergomi szekciójának elnöke 2006-tól a mai napig. Az egyesület vezetőjeként évről évre igyekszik összefogni a város testnevelőit, valamint testkultúra szakembereit, és segíti Esztergom város sportjéért az együttműködést. Mindezt azért tudja hitelesen megtenni, mert egész pályáján a vidám természete mellett az egyenesség, a korrekt, sportszerű magatartás jellemezte, így távol állt mindenféle szakmai féltékenységtől, az egymás hátán érvényesülő versengéstől, és minden testnevelővel és edzővel végig jó viszonyt tudott ápolni. Úgy gondolom, sokan tanulhatunk tőle az élethosszig való fejlődésről, a diákok és a sport szeretetéről, valamint a kollégák tiszteletéről, s arról, hogy hogyan kell a pálya másik oldalán álló kollégával versenyezni, megküzdeni, de sohasem harcolni.

Vass Mátyás (11/B)

Himnusz a megváltó Krisztushoz

Szóljon most hangosan szavunk,
Te vagy Megváltónk, Krisztusunk.
S tanúságtételként, ha kell,
fizetünk mi mindenünkkel.

Három napot és három éjt,
holtan töltöttél vétkünkért.
Nincs erre méltó fizetség,
csak örök hála és békesség.

Adj nekünk hitet és erőt,
ó, mi mennyei Megmentőnk,
hogyan parancsodat szem előtt
tartva éljünk sok esztendő!

Hogy továbbadjuk Szent Igéd,
a szeretet győzedelmét,
hogyan kísértést megtagadva
jussunk majdan országodba.

Áldjon meg minket az Atya,
s a Fiú, ki megvallotta
és a Szentlélek, minékünk
három Személy, egy Istenünk!

Holló-Szabó Ferenc (tanár)

Légy áldott örökre, Édesanyám!

Légy áldott örökre, Édesanyám
És társad örökre, Édesapám!
Gyötört az élet, sosem volt bőség

Ördögi tervük: „Lesz egyenlőség!”
Régi trógerek elvettek mindent...
Örök munkára neveltek – mind szent
Kilenc gyermekkel neveltél, mint más
Rém világ lett, vörös csillag mintás
Ezt is túléltek gyűlölet nélkül

Áldás, hogy volt mit elvenni tőlünk
Laci, Kati, Olga, Feri, Rozi
Dúdolt Gyuri, Anca, Peti s Gyöngyi
Olyan sosem volt, hogy unatkozzunk
Te tudtad, hogy hogyan boldoguljunk
Tiszta szíveddel tetted a dolgod

Édes, csak neked korgott a gyomrod
Dúskáltunk, hisz sok volt a szeretet
Egy Isten adta a sok gyereket
S kifosztóink mondják: „Nem jár nyugdíj!”
Az álmagyaroknak jut még sok díj
Nyugatra nézve: Számít a migráns!
Ám Trianonnál csak minket zárt rács
Miatyánk oltalmazzon szép hazám!

!Tudtad, mit kell tenned, Édesanyám!

Nagy-Jaczó Olivér (8/A)

Pilinszky János:

Azt hiszem

Azt hiszem, hogy szeretlek;
lehúnyt szemmel sírok azon, hogy élsz.
De láthatod, az istenek,
a por, meg az idő
mégis oly súlyos buckákat emel
közéd-közém,
hogy olykor elfog a
szeretet tériszonya és
kicsinyes aggodalma.

Ilyenkor ágyba bújva félek,
mint a természet éjfél idején,
hangtalanul és jelzés nélkül.

Azután

újra hiszem, hogy összetartozunk,
hogy kezemet kezédbe tettem.

Fotó: Ujházi Ábel 11/18

Aki szép életre törekszik, végső soron Istent keresi

Beszélgetés Jeromos testvérrel pappá szentelése előestéjén

☞ *Jeromos testvért még diakónussá és pappá szentelése előtt helyezték a 9/A osztály élére prefektusként. Volt hatása a gyerekek közti élet papi hivatása választásában?*

– Valóban, inkább az a szokás, hogy a ferences papnövendékek a szentelésig Pasaréten maradnak. Engem már három éve Esztergomba helyeztek: tavaly itt, az osztályom mellett lettem diakónus, s most velük készülök a papszentelésre. Úgy gondolom, a prefektusi szolgálat jó iskolája a papságnak. Közös bennük, hogy mindkettő *életállapot*: a prefektus szüntelenül felelős a rábízott osztályért, ugyanígy a pap sem csak „munkaidőben” pap, hanem mindig.

Legtöbbször diákoknak prédikálok. Tükröt tartanak elém: nagyon tudnak figyelni és nem figyelni is. Én már tudom, hogy az evangélium mindig érdekes és életadó üzenet, és abban szeretnék segíteni, hogy ezt ők is felfedezzék. Kiszámíthatatlan, hogy kiben mi marad meg: előfordul, hogy valaki hónapokkal később idézi föl a szentbeszédet. Nagy öröm ez, hiszen azt jelenti, hogy magával vitte, elgondolkodott rajta.

Voltak beszélgetéseim diákokkal, amelyek közben jó lett volna, ha pap vagyok már, mert akkor fel is tudtam volna oldozni őket. Mostantól papként is rendelkezésre állhatok. Bontogatom a papság ajándékát – kíváncsian és nagy hálával.

☞ *A papi hivatást Istentől kapjuk, Ő hív meg bennünket erre az életútra. A testvér mikor érezte úgy, hogy Isten valóban erre hívja?*

– Gyerekkorom első, boldog sejtései, hogy akár pap is lehetnék, a ministráláshoz kötődnek. Szerettem az oltár közelében lenni. Megrendített, hogy

átváltoztatáskor a pap Krisztus szavait mondja. Ma sem tudok elképzelni ennél nagyobb dolgot. Örülök, hogy az utóbbi évben az osztályomból többen megszerették a ministrálást. A Franka összetartozik a magyar papság jövőjével. Remélem, hogy a mostani diákok közül is kerülnek ki papok!

☞ *A szentelésre készülők választani szoktak egy papi jelmondatot, amely elkíséri egész életükben. Jeromos testvér választása melyik szentírási szakaszra esett?*

– Jelmondatom – ami az újmisé s szentképeken is olvasható – Márk evangéliumából való: „*Mindenki Téged keres!*” (Mk 1,37) Jézus, miután egész nap az emberek között volt, betegeket gyógyított Kafarnaumban, másnap hajnalban kiment egy elhagyatott helyre, hogy ott imádkozzék. A tanítványok azonban rátaláltak. Szerették volna visszahívni őt. Ekkor mondják neki ezt a három szót. A „mindenki” itt elsősorban a kafarnaumi népet jelenti, de átvitt értelemben minden emberre vonatkozik. Mindenki ott van a vágyakozás Isten után. Akkor is, ha nem tud róla. „*Magadnak teremtettél minket, Istenünk, és nyugtalan a szívünk, míg meg nem nyugszik Tebenned*” – írja Szent Ágoston. Aki szép életre törekszik, végső soron Istent keresi. A pap közvetítő: egyrészt odaviszi Isten elé a közösség szándékait, másrészt azt hirdeti nekik, hogy a legmélyebb vágyaink célja nem valami, hanem Valaki: Isten. Ezt szeretném tenni papként. És – ha botladozva is – tovább keresni annak a helyes összhangját, hogy önfeledten éljek másokért, tegyem bele magam a feladataimba, ugyanakkor a tevékenységeim háttere a mély imádság legyen.

ANDRÓNYI TÁDÉ (11/B)

Labdarúgás és röplabda

Csapatunk a tavalyi évhez hasonlóan idén is elindult a Komárom-Esztergom megyei megye II-es U19-es korosztályának csoportjában. Az idei év különlegessége az volt, hogy a rájátszás elmaradt, viszont a csapatoknak háromszor kellett egymással megmérkőzniük. Az őszi fordulók letelte után harmadikként fordultunk rá a tavaszra, ahol volt egy ötmeccses győzelmi szériánk, amelyet sajnos a Tát együttese szakított meg. Ezt követően a bajnokság hajrájában az előttünk végző Gyermelyt megvertük, majd egy nem megérdemelt döntetlen következett a Sárissápi ellen. A kemény munka gyümölcsét idén a harmadik hely megszerzésével arattuk le. Röplabdában az Esztergom és környéke iskolái diákolimpia keretein belül mérhette össze erejét a Szent Erzsébet iskolában egy körzeti lebonyolítású rendezvényen, ahonnan az első két helyezett jutott tovább a megyei döntőbe. A fiúk másodikok lettek. A csapatban főleg végzős diákok vettek részt, de voltak tizedikesek és tizenegyedikesek is. A frankások a megyei döntőben a három csapat közül az első helyet megszerezve jutottak tovább az országos fináléba, amelyre Debrecenben került sor. Diáktársaim a tekintélyes 11. helyet érték el.

ALPEK JÓZSEF 11/B

Költészet napja szavalóversennyel

2022. április 11-én, a magyar költészet napján, a covid-járvány miatti kétéves kihagyás után, újra sikerült megrendezni az iskola éves nagy szavalóversenyét, amelyen rengeteg diáktársunk ékesen szóló szavát hallhattuk. A rendezvényt egy vendégfellépő, Viczencz Márk, az ipolysági Szondy György Gimnázium diákja nyitotta meg Márai Sándor *Halotti beszéd* című versének elszavalásával. Őt követően a többi versenyző is előadta szabadon választott versét. Több ízben hallhattuk Radnóti *Nem tudhatom* című költeményét, de felcsendült Romhányi *Focimeccs*, illetve Berzsenyi *A magyarokhoz* című verse is. Az értékelésnél, hogy minél több diákot tudjon a zsűri díjazni, nem helyezéseket, hanem arany, ezüst és bronz sávokat alkalmaztak rendhagyó módon. A 7-9. évfolyamosok kategóriájában két versenyző: Antal Kászón (9/B) és Kovács Bence (8/A), a 10-12. évfolyamosok kategóriájában Kaszper Sebestény (10/A) és Salgó-Nemes Barnabás (10/B) nyerte el kiváló szavátával az aransávot. A költészet napja zárásaként este Gál Tamás Jászai Mari-díjas színművész adta elő Csokonai *Dorottya* című monodrámáját. A humoros hangulat és a zseniális színészi játék hamar magával ragadta a közönséget.

VASS MÁTYÁS LÁSZLÓ 11/B

Georg Tomys méltatása

25 évvel iskolánk bajor cserediák-programjának indulása után sor kerülhetett Georg Tomys méltatására. Georg Tomys a bogeni Veit Höser Gimnázium nyugalmazott tanára. 1997-ben vette fel a bajor gimnázium a kapcsolatot az iskolánkkal, azzal a szándékkal, hogy a két ország diákjai szervezett keretek között ismerhessék meg egymás kultúráját, nyelvét és szokásait. A kapcsolatfelvétel mozzगतói és a projekt vezetői Georg Tomys és Árpád atya voltak. Az évek alatt közel 500-500 magyar és német diák töltött egy-egy hetet egymás vendégeiként a családoknál és az iskolákban. Tomys Úr közreműködése nyomán a két intézmény között nagyon jó kapcsolat alakult ki. Hende Csaba, az Országgyűlés alelnökének indítványozására Georg Tomys a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesült 2020. október 12-én. A koronavírus-járvány miatt a kitüntetés átadására csak 2022. április 28-án tud sor kerülni a müncheni magyar konzulátuson. Köszönjük Tomys Úrnak a sok éven át tartó, Magyarországot, a magyar gyerekeket és a magyar kultúrát szerető és támogató tevékenységét! Herzlichen Dank, Herr Tomys!

SOMFAI MELINDA SZERVEZŐTANÁR

VitorlásszezON...

2022. április 30-án iskolánk vitorlášajója, az Orion vízre szállt, s ezzel megnyitottuk az ez évi vitorlásszezont. Hajónk május 14-én a Balatoni Évadnyitó 878 Co. Nagydíjon vett részt, ahol Muraru Dániel öregdiákunk vezetésével a 163. helyen végzett. Iskolánk nyári programjai közül a vitorlázás a legmeghatározóbb. A fiúk egyhetes turnusban vitorlázhatnak, esetenként nem csak egy hajóval, hanem akár több vitorlással is szelhetik a habokat. Az egyes csapatok a szél kegyeire vannak bízva, és aszerint tudják végigjárni a magyar tengert kikötőről kikötőre, ahogy a szélirány engedi. Menet közben a diákok nemcsak jól érzik magukat, hanem a hajók kapitányai tanítják őket a vitorlázás alapvető dolgaira. Ha azt szeretnénk, hogy a hajó jól és biztonságosan haladjon, ahhoz az szükséges, hogy mindenki elvégezze a saját kis feladatát a fedélzeten. A vitorlázás összefogja a csapatot, és annyi élménnyel gazdagít, hogy ezek lesznek majd az emlékezetes dolgok a későbbiekben. Idén nyáron négy turnus indul a Frankából, hiszen tudjuk, hogy „*élni nem muszáj, de hajózni kell!*”

SZINESI ANDRÁS 11/B

Csodálatos légköre volt az egész háznak, ma is otthon érzem magam benne

Kovács Gábor (1987/A)

Esztergomiként kézenfekvőnek tűnt a Frankába jelentkezni, miután már két bátyám is ide járt, bár a jelentkezésem beadtam Sopronba, mert nagyon vonzott az erdészek élete. Dobay Pali bácsi, öregdiáktársam, akkor aktív erdőmérnök, amikor értesült erről, meglepett egy géppel írt, kimondottam nekem szánt kiváló összefoglalóval, amiben az erdészek életének és munkájának szépségeivel meg nehézségeivel szembesített. Mégsem ez térített el a soproni tanulmányoktól.

Egy tévedés miatt az értesítő levél elkeveredett az általános iskolában, így lemaradtam a felvételiiről. Ezért életem egyik legjobb döntését nem is nekem kellett meghoznom: egyenes út vezetett a Frankába, konkrétan Teodóz atya szóbeli felvételijére. Nem tudom, hogy szerepeltem, de Teodóz atya kérdéseire adott válaszaimat, a magyarórákon később jobban megismert Dózi atyás humorral könyvelte el. Mindenesetre felvettek, amit talán két frankás bátyámnak vagy annak köszönhettem, hogy hitét nyíltan megvalló tanárnő édesanyám egyedül nevelt négyünket, így az ő érdemei bizonyára pótolták hiányosságaimat. **A felvételin tapasztalt ferences derű egész frankás diákéveim során elkísért,** hiszen olyan kiváló tanáraink voltak, mint Jeromos atya, aki a történelmet egész életemre megszerettette, Balázs

atya, aki nem sokkal korábban érkezett haza a strasbourg-i egyetemről, és nekünk már nem orosz, hanem hittant tanított. Imre atya a klasszikus latin irodalom, a tanulságos történetek és a fiúk kedves dorgálásával egész életünkre biztosította a színes adomák tárházát. Nincs olyan találkozó, akár a feleségeinkkel vagy már a gyerekekkel, hogy ne kerülne elő ezekből akár egy csokorra való. Pál atyát nemcsak igazgatóként, hanem hittantanárként is megismerhettük.

A hittan mellett a legtöbb tárgyat a szerzetes és pap tanáraink tanították, a rendház körüli munkák jórészt idős laikus testvétek végezték, a portán is hol velük, hol Ignác atyával találkoztunk. Akkor ehhez oly gyorsan hozzászoktunk, mindez olyan természetes volt, hogy évtizedek múltán is szívesen gondolok vissza. Az egyik évben Lőrinc atya, orosz tanárunk, reggeli

csendes latin miséjén hetente két alkalommal ministráltam a Kuckländer-kápolnában. Nem voltam jó oroszos, de hamar kiszúrt engem, mert állandóan olvastam a pad alatt az óráján klasszikus angol szerzőket és modern XX. századi amerikai regényeket. Egyszer éppen Steinbecktől az *Érik a gyümölcsöt* olvastam, amikor kikérte a könyvem, amit a kezemben tartottam. Nem szerettem volna megválni a könyvtől, ezért az angol kéziszótáramat vittem ki. Persze tudta, hogy ezzel a trükkel akarom megmenteni kedvenc könyvemet előle, úgyhogy kénytelen voltam a városi könyvtári példányt átadni. Hosszú lelki beszélgetés után kaptam vissza. Így lettem ministráns Lőrinc atya csendes miséjén.

Csodálatos légköre volt az egész háznak! Ma is otthon érzem magam benne. Az utóbbi időben ismét szolgálok a szentmisén, most a vasárnap reggeli miséiken olvasok, ha nincsenek diákok, ministrálók is.

Feleségemmel 1994-ben házasodtunk össze. Esztergomban élünk. **Öt gyermekünk-ből három fiú a Frankában végzett, a legkisebb még itt tanul.** Lányunk, a legnagyobb gyermekünk, már férjhez ment. A Ferences Világi Rend tagjaiként immár mindketten itthon vagyunk, ha belépünk az esztergomi ferences templomba.

Hosszú barátságokat érlelő osztályunk volt, amelyek meg is maradtak. Ifjabb Pinnyey Szilárd barátommal, ha máshol nem, Balázs atya lelki-gyakorlatain találkozunk. Elsőben még bejárós voltam, aztán a második évben beköltöztem a kollégiumba is, a kishálóba, ahol húszan laktunk Klausz Attila két galambjával együtt. A tanulást könnyedén vettem, inkább szépirodalmat olvastam. Azóta sem volt annyi időm az olvasásra, mint akkor. János atyától irodalomszeretetet és a szöveggel szembeni kritikai szemléletet sajátíthattunk el. Viktor testvér, történelemtanárunk és harmadik osztálytól prefektusunk, mindig a tágabb összefüggésekre és a jelenkor történelmi előzményeinek igényes megismerésére készítetett minket. Régi szerzetes tanáraink közül gyakran találkozom Vilmos atyával, leginkább a vasárnap reggeli mise előtt a sekrestyében. Ilyenkor frankás diáknak érzem magam Vilmos atya mellett a többi fiúval együtt.

Az érettségi után egy évig háttaloztakat gondoztam Visegrádon. Az istálló mellett éltem, lovastúrákat kísértem, egész napomat a lovak közt töltöttem. Nagyon szép év volt. Később szakmát is tanultam, de végül egyetemre is jelentkeztem. A rendszerváltoztatáskor jöttek vissza

Magyarországra a jezsuita atyák. Az általuk alapított Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium tagjaként végeztem el az egyetemet. A Pázmányon teológus, majd az ELTE Szociológiai Intézetében szociológus végzettséget szereztem.

Az egyetemi éveim végétől érdeklődésem egyre inkább a munkaszociológia, foglalkoztatáspolitikára fordult. 1993-ban egy hónapot töltöttem önkéntesként Angliában egy fogyatékos embereket támogató szervezetnél, ahol a közösségi élet és a munka központi helyet foglalt el. Felismertem a munkaszocializáció jelentőségét az ő életükben. Itt mindenki számára biztosítva volt értelmes, mindennapi tevékenység és konkrét céljaik voltak. Mindezek jelentősen hozzájárulnak az emberi személy méltóságának megfelelő élethez. A tudományos, kutatói pálya nagyon vonzott, de ez a nyári angliai önkéntes munka inkább a megvalósítás, a munkaerőpiaci gyakorlatok felé orientált. Dolgoztam nagyvállalatoknál és az államigazgatásban, ahol a foglalkozási rehabilitációs szakpolitika alakításában vettem részt egy minisztériumi főosztály vezetőjeként. Tíz évig innovatív társadalmi vállalkozások létrehozásával és működtetésével foglalkoztam, ahol hátrányos helyzetű, főleg fogyatékos emberek számára biztosítottunk fenntartható munkavégzést. Jelenleg a Váci Egyházmegyei Karitást vezetem, ahol az elmúlt hónapokban főként a háborús menekültek segítését végezzük megszokott szolgálatunk mellett.

Közel negyven éve, mikor először beléptem a Franka kapuján, de azóta is, bármikor, ha itt vagyok, arra a felhőtlen derűre és szabadságra gondolok, amit a felvételen is megtapasztaltam. Azt a szabadságot, amit Krisztus szerzett nekünk, ahogy Szent Pál írja a galatákhoz írt levelében.

✦ ÖREGDIÁK

Az öregdiákok éves nagytalálkozója, Franka-nap

Öregdiákjaink a múlt értékeit adják át a jelenben a jövőnek

Az idei évben a korábban megszokott időponttól eltérően május 7-én került sor az öregdiákok éves nagytalálkozására, a Franka-napra. Az öregdiákok szentmise keretében együtt adtak hálát a 80. születésnapját ünneplő Reisz Pál atyával és a 75. születésnapját ünneplő Hován Ágoston atyával. A szentmise ünnepi szónoka Tokár János atya volt.

„Azt tűztük ki magunkban a mai köszöntésünkben, hogy azt köszönjük meg Nektek, ami Isten ragyogó fényessége volt itt közöttünk és ami most is az. Ami a Ti egyéniségetek, gazdagságotok, szépségeitek. (...) Megköszönhetünk bennetek mindent, ami nem történelem, nem életrajzi adatok sokasága, nem a velünk kapcsolatos eseményeknek a felsorolása, hanem az a szépség, az a tündöklő gazdagság, ami a jó Istentől rajtatok

keresztül átragyogott.” (Részlet János atya szentbeszédéből)

A szentmise végén P. Komáromi Előd egyesületi elnök köszöntötte a két ünnepelt szerzetest, majd átadásra került az öregdiák-egyesület ajándéka. A templomi ünnepség a Temesvári Pelbárt-díj átadásával zárult. Az idei díjazott Kacsó András öregdiákunk (1962/R) volt.

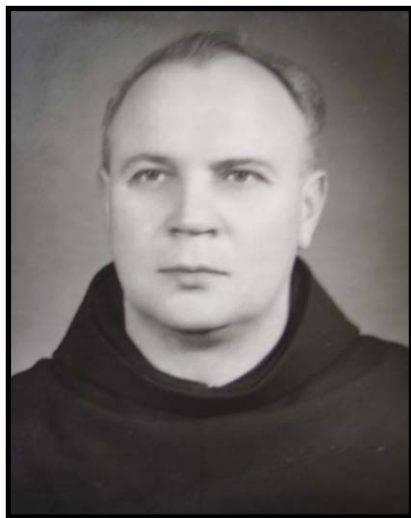
„Volt diáktársunk gyermekként Esztergomban nevelkedett anyai nagyszüleinél, a belvárosi templomban vasárnaponként ministrált Jeromos atyának, akinek révén frankás diák lett. (...) A jó Isten minden képzeletet felülmúló adományainak soraként feleségével tíz gyermeket nevelhettek. Jelenleg több mint 20 unokájuk van, közülük egy most is frankás diák. (...) A '90-es évek közepén kérte fel P. Papp Tihámér OFM ferences iskolatársa, hogy aktívabban vegyen részt Kárpátalja hitéletének és a rászorulóknak a támogatásában. Rövidesen a két testvér alapítvány – Kárpátalja Hitéletéért Alapítvány és a Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány – elnöke lett, immár több mint 20 éve.” (Részlet Kacsó András laudációjából)

A szentmise után a tornatermi eseménnyel folytatódott a program. A közgyűlés elfogadta a 2021-es év pénzügyi beszámolóját és a 2022-es év költségvetését. Az emlékező ünnepség keretében a 100 éve született Forró Kamill atya életéről és munkásságáról halhattunk előadást Ágoston atyától, majd a 40 éve elhunyt dr. Lukács István tanár úr emlékéit idézte fel Horányi László színművész, öregdiák. (1969/B). A koszorúk elhelyezése után öregdiákjaink a kriptában közösen imádkoztak elhunyt tanáraikért, szerzeteseikért. Az ünnepség közös ebéddel zárult a diákebédelőben.

Köszönjük öregdiákjaink megtisztelő jelenlétét, technikai dolgozóinknak az ünnepség előkészítésében nyújtott segítséget. Kiemelten köszönjük Pálmai Árpád karnagynak és iskolánk énekkarának a szolgálatot, valamint 10/A osztályos tanulóinknak a kiváló helytállást!

KEDVES ILONA

Fodróczy Béda atya emlékére

Fodróczy István P. Béda, gimnáziumunk földrajz-biológia szakos tanára nemcsak elméletet tanított, hanem ferences lélekkel kapcsolatban élt a virágokkal, fákkal, madarakkal és halakkal, bennük szemlélve a Teremtő arcának ragyogását, Jézus Krisztust! Hosszú betegség után 1976. május 20-án, életének 62. évében Esztergomban hunyt el. Az alábbi írásokkal rá emlékezünk. Emléke legyen áldott!

Talán mi voltunk az utolsó évfolyam, akiket még a nagy tudású és szeretetteljes, igazi ferences atyák tanítottak és neveltek, hála a jó Istennek! Béda atya volt az osztályfőnököm és a legkedvesebb tanárom. Áradt belőle a szeretet és gondoskodás, még akkor is, amikor úgy tett, mintha mérges lenne. Egyszer a szobájában voltunk és csodáltuk a gyönyörű akváriumokat. *Atya, kérem, réz húszeccs van ebben az akváriumban!* Odarohant, de amikor látta, hogy ez csak ugratás, megenyhült, és csak annyit mondott kedvesen: *Ez többet elő ne forduljon!* A visszaemlékezések szerint fiatal korában gyűrűn megcsinálta a Krisztust, és egyedül felvitt az emeletre egy pianínót. Még most is hallok rekedtes hangját és érzem a felém áradó szeretetét.

BRODSZKY PÉTER 1964/R

1963 októberében örülhettünk egy nagylélegzetű, nyugat-dunántúli osztálykirándulásnak (Fertőd, Nagycenk, Fertőrákos), amelyen „hivatalból” Béda atya is velünk tartott. Ennek annyi előnye volt, hogy fertőszentmiklósi szülői házában családias szeretettel fogadták a nem légpárnás buszozástól meggyötört diákságot, ahol elláttak minket sok-sok földi jóval, persze a biztosan finom házi borból nekünk már nem jutott!

CSABA LÁSZLÓ 1964/R

» Iskolánkban hagyományosan – a húsvéti szünetet megelőzően – 2022. április 9-án tartottuk a rekollekciót, imanapot. Összesen tíz előadás közül választhattak a tanulóink. Elmélkedések, kiscsoportos beszélgetések, interaktív foglalkozások zajlottak. Az imanap diákjaink hitéletet elmélyítette, növekedett szeretetük egymás iránt és az iskolai közösséget is nagyban erősítette. Előadók, témák:

- Fr. Balázs Jeromos OFM: *Rózsafüzért imádkozni. Nem unalmas?;*
- Fr. Berhidai Piusz OFM: *„Tényleg szól az Isten? Hogyan? – és én is szólhatok hozzá?”*
- Fr. Bucskó Nándor OFM: *Hogyan olvassuk imádkozva a Szentírást?*
- Fr. Komáromi Előd OFM: *Mit kezdjek az imádságban tapasztalt nehézségekkel?*
- dr. Márky Ádám: *A szemlélődő imádság*
- Fr. Orosz Lóránd OFM: *„Az a bajom az imádsággal, hogy...”*
- Fr. Radics Dávid OFM: *Keresztút saját szavainkkal*
- Fr. Szabó Péter OFM: *Isten jelenlétében időzni (Szentségimádás)*
- Fr. Varga Kapisztrán OFM: *Ez is imádság? Imádkozni azzal, ami (bennem) van.*
- Fr. Zillich Mihály OFM: *Imádság a természetben*

» 2022. május 1-jén 38 fő diák ballagott el iskolánkból. A ballagókat Antal Kászón (9/B) és Alpek József (11/B) osztályos tanulóink búcsúztatták, a végzősök nevében Baboss Koppány (12/B) búcsúzott.

» 2022. május 11-én Mráz Ágoston Sámuel, a Nézőpont Intézet vezetője volt a vendégünk. A többoldalú, igényes tájékoztatóról, a politikai elemzésről, valamint olyan aktuális kérdésekről beszélgettünk vele, mint a választási rendszer, az ellenzék, vagy a háború.

» A 9/B osztály erdei iskolában járt Visegrádon (Mogyoróhegy), gazdag természetismereti és csapatépítő programjuk nyárias, szép időben valósult meg.

Fotó: Merényi Zita (Magyar Kurír)

» 2022. június 4-én a pasaréti ferences templomban dr. Erdő Péter bíboros pappá szentelte Balázs Jeromos testvért, gimnáziumunk tanárát, prefektusát. Diakónussá szentelte Radványi Atanáz testvért, öregdiákunkat (2014/A) és Juhos Benjamin testvért. Jeromos testvér június 5-én az esztergomi ferences templomban mutatta be első miséjét a diákmise keretében.

» Tíz éves fennállását ünnepelte 2022. június 4-én a Kákonyi Asztrik Kortárs Galéria. A Nemzeti Összetartozás Napjáról iskolánk a galéria *Trianon 100* című vándorkiállításának megnyitóján való részvétellel emlékezett meg.

✦ GRATULÁLUNK!

» Barta Viktor és Steindl Ábel 11/A osztályos diákjaink az Országos Diákfilm Fesztiválon több mint 100 filmből megnyerték a „Legjobb Ötlet-díjat”. Tanulóinknak, felkészítőiknek és segítőiknek szeretettel gratulálunk!

» Rátkai Péter, iskolánk testnevelő tanára, Esztergom város szellemi és erkölcsi értékeinek gazdagításáért végzett kimagasló és elvülhetetlen érdemeiért, valamint pedagógiai munkássága tevékenysége elismeréseként 2022. június 3-án Majer István-díj az „Esztergomi Nevelésért” kitüntetésben részesült. Szeretettel gratulálunk!

HÍRSZERKESZTŐ: KEDVES ILONA

✦ NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

† **Homoki Gábor** (1969/H) 2021. április 1-jén elhunyt. Temetése 2021. április 22-én volt, a gödi temetőbe helyezték örök nyugalomra. Nyugodjon békében!

† **Dr. Kanzsó György** (1957/H) 2022. április 7-én elhunyt. Temetése 2022. május 13-án Hidegségen volt. Nyugodjon békében!

† **Dr. Maradi Balázs** ferences tanuló-társ (2007/A), életének 34. évében 2022. április 23-án elhunyt. Temetése 2022. május 7-én volt, a sárisápi temetőben helyezték örök nyugalomra. Nyugodjon békében!

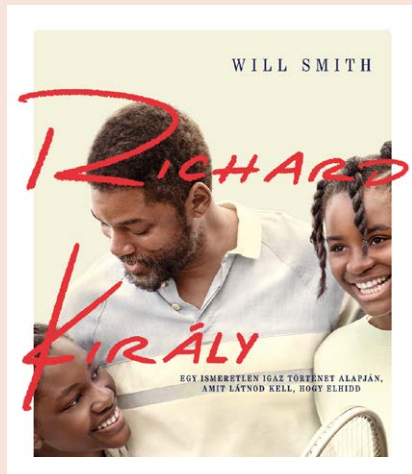
† **Mindler Ernő** (1957/R) 2022. május 4-én elhunyt. Nyugodjon békében!

Év végi jutalmak

– végzősök

1. Az osztály és az iskola vezetői **BÁTORSÁG-DÍJBAN** részesítik, és tisztelettel elismerik **Ferenczi Dániel 12/A** osztályos tanuló erőfeszítéseit, aki az iskolában eltöltött hat év alatt diáktársainál lényegesen több nehézséggel találkozott, de az akadályokat szorgalmának, kitartó, céltudatos elkötelezettségének köszönhetően legyőzte, miközben vidámságát megőrizve szolgálta az egész közösséget.
2. A **„LEGYEN HITED ÉS LÉSZEN ORSZÁGOD” DÍJ** idén 16. alkalommal kerül kiosztásra. Az alapító célként olyan tanuló jutalmazására hozta létre, aki nemzeti elkötelezettségével és hívő magatartásával az egész közösség számára példamutatóan él. Az az érettségiző tanuló részeseül az alapítvány díjában, akit tanárai és diáktársai vallásosság, magyarság, önművelés és barátság terén példamutatónak ismertek meg. Ebben a tanévben **Bóna Boldizsár 12/B** osztályos tanuló érdemelte ki ezt a díjat.
3. **„JÓ TANULÓ –JÓ SPORTOLÓ-DÍJAT”** **Héder Dávid Márk 12/A** osztályos tanuló kapja, aki éveken keresztül volt meghatározó, biztos tagja az iskola labdarúgó csapatának, miközben tanulmányait sem hanyagolta el, és viselkedésével, életmódjával példát mutatott az alsóbb éves, sportolás iránt érdeklődő diákok számára.
4. A **PÁTER FORRÓ KAMILL-DÍJAT** minden évben egy nagycsaládból jövő, szorgalmas, közösséget építő diák kapja. Az idei díjazott **Baboss Koppány 12/B** osztályos tanuló.
5. A **„BECSÜLET-DÍJAT ”** ebben az évben **Petri Domonkos 12/A** osztályos tanuló kapja emberi tartásáért, egyenességéért, példamutató becsületességéért, melyekkel másokra is hatást gyakorolt.
6. A **KÉPZŐMŰVÉSZETI-DÍJAT** az idei évben először megosztva adományozzuk. **Milbich Mihály 12/B** osztályos tanulónak kitartó, szorgalmas, alázatos hozzáállásáért, a rajzolás- és szerkesztés terén mutatott pontosságáért és alaposágáért; **Hamvas Ábel 12/B** osztályos tanulónak pedig biztatásképp pályaválasztásáért, továbbá a közösségi munkában való részvételéért és az alkotáspan nyújtott magas színvonalú teljesítményéért.
7. A **NÉMETH GERGELY ZENEI DÍJAT** **Tóbiás Levente 12/A** osztályos tanuló kapja. Levente mindannyiunk számára példát mutatott abban, hogy a tehetség, amit ki-ki az Istentől kap, önmagában még nem elég, annak kamatoztatása és művelése mindenkinek saját feladata. Levente igen kitartó szorgalma és elszántsága nagymértékben szükséges volt ahhoz, hogy iskolai közösségünk liturgikus eseményein rendszeresen lásson el orgonista szolgálatot.
8. **Sashalmi Máté 12/B** osztályos tanuló csendes, szelíd természete ellenére nagyon fontos tagja az osztályközösségnek. Nem volt olyan, az osztályt érintő esemény, amelyben ne segített volna. Különösen a COVID utáni időszakban, az érettségi közeledtével vállalt egyre nagyobb szerepet a közösségi programokban, a tabló elkészítésében.
9. A **MORUS SZENT TAMÁS-DÍJAT** olyan tanulók kapják, akik áldozatkész osztályközösségi és diákközéleti tevékenységükkel érdemesek erre a kitüntetésre, nyitottak a közéletiségre és emellett elkötelezett keresztények. Gimnáziumunkból az idei évben **Ledzényi Vince 12/A** osztályos tanuló és **Stolczenberger Ábel Balázs 12/B** érdemelte ki ezt a díjat.

Richard király

Compton, California, '80-as évek. A város, ahol bandák dominálnak, embereket ölnek, házakat égetnek fel. Nem éppen egy kifogástalan hely családoknak, tenisz-virtuózoknak. De ez nem akadályozta meg Richard Williams-t (Will Smith), hogy felnevelje a világ két legjobb női teniszezőjét (Serena és Venus Williams-t).

A film Polgár Judit-hoz hasonló életpályát mutat be. Venusnak és Serenának ugyanúgy meg lett tervezve apjuk által az életük, mint Polgárnak. Richard tisztában volt azzal, hogyan képezze lányait

világelső teniszezővé. Vajon Richard eszénel volt-e, amikor meghozta ezt a döntést?

A film pár évet ölel fel a család életéből. Végigkövethetjük a lányok kifelé vezető útját a gettóból. Apjuknak végsősoron ez a célja, nem a gazdagság és a hírnév. De végigjárni ezt az életutat nem mindig egyszerű, végképp nem egy olyan sportban, ahol a mai napig sem a fekete versenyzők jelenléte a meghatározó.

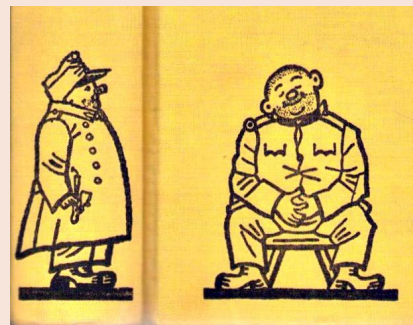
Mindezek ellenére a testvérpár megállja a helyét, rengeteget edzenek, sikerrel szerepelnek mindenhol, de apjuk mégis korán meghúzza a határt: megvédi őket a kiégestől, a káros szenvedélyektől, a „gyerek-celebkedéstől”.

Keresztény embereként próbáljuk a Szent Család modelljét követni. A Williams családban a törődő anya mellett óriási hangsúlyt kap a megkérdőjelezhetetlen apai szerepkör: ellátás, nevelés és védelem, ami a mai világban sajnos már nem mindig természetes.

Nekünk, frankás fiúknak is felelősségünk felnevelni a következő generációt. Richard Williams kitűnő példakép, mint a lehet számunkra.

SZALAI MÁRK 10/A

Jaroslav Hašek: Švejk

Švejk, egy derék katona kalandjai a világháborúban, vagy ahogy többeknek ismerős lehet: Švejk, egy, a Jaroslav Hašek tollából származó regény, amely címéből adódóan Švejk, a derék katona kalandjait beszéli el. A könyv Csehországban játszódik az első világháború alatt. Nincsenek benne fantasztikus elemek, ellenben dominál a humor. Ennek fő forrása Švejk alakja, amelyben az az érdekes, hogy végtelenül együgyű, nem vágyik a hatalomra, nem szeretne mást, csak parancsot teljesíteni, és ezt a körülötte lévők képtelenek elhinni, hazugnak tartják. Magával ragadó látni, hogy aki szinte semmit nem akar a markában tartani, annak önként adnak oda mindent: így jut a derék katona feljebb és feljebb a ranglétrán. Érdekesség, hogy a könyv befejezetlen, ugyanis Hašek írás közben meghalt, viszont ez semmit nem von le a történet értékéből. Ez is jelezheti számunkra a regény általános érvényűségét, az emberi természet szatíráját.

KASZPER SEBESTYÉN 10/A

Tanári konferencia (1934 – Bajor Ágost)